

ת"פ 15097/05/13 - מדינת ישראל נגד מוחמד מלחם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

30 דצמבר 2014

ת"פ 15097-05-13 מדינת ישראל נ'
מלחם(עציר) ואח'

לפני כב' השופטת רות לורך, סג"נ

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	1. מוחמד מלחם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד מיטל אילן

ב"כ הנאשם 1 עו"ד עלא תילאווי

הנאשם 1 באמצעות שב"ס

גזר דין בעניינו של נאשם 1

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של שהיה בישראל שלא כדין- לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952; גניבת רכב- לפי סעיף 413ב(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו- לפי סעיף 275 לחוק; סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה- לפי סעיף 332(2) לחוק; חבלה בכוונה מחמירה- לפי סעיף 329א(1) לחוק; וכן בעבירות תעבורה הכוללות אי ציות לרמזור אדום, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח.

הנאשם זוכה מעבירת נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה בה ניזוק רכוש ונחבל אדם אשר יוחסה לו בכתב האישום.

2. נסיבות ביצוע העבירות פורטו בהרחבה בהכרעת-הדין, ועל כן יפורטו להלן בקצרה.

ביום 30.4.2013 בסמוך לשעה 00:30, בעת ששהה בישראל שלא כדין, פרץ הנאשם לרכב שחנה ברחוב גורדון בנתניה, וגנב אותו. סמוך לאחר מכן, נהג הנאשם ברכב הגנוב ברחובות נתניה. שוטרים שהבחינו ברכב סימנו לו לעצור באמצעות הפעלת אורות כחולים וסירנה, אך הנאשם החל לברוח מהמקום, כשהוא נוסע בפראות

עמוד 1

ברחובות שונים, בעוד מספר ניידות דולקות אחריו.

במהלך המרדף נהג הנאשם במהירות מופרזת, ביצע פנייה חדה, חצה צומת באור אדום, ונסע נגד כיוון התנועה. הנאשם נכנס לרחוב זנגויל בניגוד לתמרור אין כניסה ובניגוד לכיוון התנועה, והתנגש בעוצמה רבה בניידת משטרה שנסעה ברחוב.

כתוצאה מההתנגשות הועפו הניידת והרכב לצד הדרך, ונגרם להם נזק כבד. המתנדב שנהג בניידת נפצע בראשו ובאוזנו כתוצאה מהתאונה, והוא פונה לבית-החולים באמצעות אמבולנס. מתנדב נוסף נפגע פגיעות יבשות כתוצאה מהתאונה, ונזקק לפיזיותרפיה.

הראיות לעונש

3. במסגרת הטיעונים לעונש העיד **מעין שפילמן**, המתנדב שנפצע כתוצאה מהתאונה. מעין סיפר כי כתוצאה מהתאונה איבד את השמיעה באוזן ימין, הוא סובל מורטיגו ונעזר במקל על-מנת ללכת. ביטוח לאומי הכיר בו כבעל 33 אחוזי נכות. בשל בעיותיו הבריאותיות נאלץ לסגור את עסקיו בתחום השיפוצים, ונקלע לקשיים כלכליים משמעותיים. כיום מתקשה לתפקד לבד, נזקק לעזרה, ומטופל בבית לוינסטין ואצל פסיכיאטר.

4. גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ע/1), מעלה כי לנאשם ארבע הרשעות קודמות בעבירות של כניסה לישראל שלא כדין, התחזות לאדם אחר, הפרעה לשוטר ועוד, בגין ריצה ארבעה מאסרים, כאשר מהאחרון שבהם השתחרר כשנה לפני ביצוע העבירות דנן.

בת"פ 22339-11-12 (שלום כפר סבא) הורשע הנאשם בעבירות שהיה בלתי חוקית, נהיגה ללא רישיון ובטוח והפרעה לשוטר. לפי העבודות בהן הודה, ביום 10.11.2012 נהג ברכב ללא רישיון וללא ביטוח, וכאשר התבקש על-ידי שוטר לעצור, מסר לשוטר פרטים כוזבים וברח מהמקום. בית-המשפט כיבד הסדר טיעון ולפיו הטיל על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל, וכן עונש מאסר על תנאי בן 4 חודשים, שלכאורה הינו בר הפעלה בהליך דנן, מבחינת מועד תחולתו.

טענות הצדדים

5. **ב"כ המאשימה** הפנה לתוצאות הקשות של מעשי הנאשם. חייו של נפגע העבירה, ששימש כמתנדב במשטרה, השתנו לבלי היכר, והוא סובל מנזק ארוך טווח בשל מעשיו של הנאשם, שנבעו מבצע כסף. בתשובתה לאישום ההגנה לא חלקה על כך שהמתנדב נפגע כתוצאה מהתאונה, ולפיכך לא נדרשה הוכחת הנזק שנגרם לנפגע העבירה. במצב דברים זה, אין ההגנה יכולה לטעון כי לא הוכח כראוי קיומו של נזק לנפגע העבירה.

הנאשם הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, ונקבע בהכרעת הדין כי ההתנגשות בניידת נעשתה במכוון. הדבר צריך לבוא לידי ביטוי בעת גזירת עונשו של הנאשם.

כתוצאה מהעבירות נפגעו ערכים חברתיים של שלמות ובטחון הגוף והזכות הקניינית ברכוש. המרדף שהתנהל

במרכז העיר היווה סיכון של ממש לעוברים ושבים, והסיכון התממש בפועל בשל הפגיעה בניידת והנזק שארע כתוצאה מפגיעה זו.

הנאשם לא נכנס לישראל על-מנת לעבוד, אלא על-מנת לבצע עבירה פלילית, זאת בשעה שתלוי ועומד נגדו עונש מאסר על תנאי. הנאשם ניתק את מחשב הרכב וגנב אותו, הדבר הצריך ידע קודם ולא נעשה בספונטניות.

ניסיון ההימלטות והמרדף מבטאים תעוזה רבה מצדו של הנאשם וזלזול בחיי אדם, ולפיכך יש מקום להחמיר בעונשו של הנאשם.

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם את כלל העבירות אותן ביצע הנאשם נע בין 5 ל-7 שנות מאסר. הנאשם ניהל הוכחות, לא הביע חרטה ולא לקח אחריות, ולפיכך יש לגזור את עונשו בחלקו העליון של המתחם. נוסף על כך יש להטיל על הנאשם לפצות את נפגע העבירה, וכן להפעיל את עונש המאסר על תנאי במצטבר לעונש שייגזר בהליך זה.

6. **ב"כ הנאשם** טען כי החבלה שנגרמה למתנדב לא הוכחה כראוי על-ידי המאשימה, וכן לא הוכח הקשר הסיבתי בין מצבו של המתלונן כיום לבין האירוע. כל שנקבע בהכרעת הדין בעניין זה הוא שכתוצאה מהתאונה דם נזל מראשו ומאוזנו של נפגע העבירה. על בית-המשפט להתעלם מטענות המאשימה בדבר נזקים נוספים שנגרמו לנפגע העבירה, שכן אלה לא הוכחו כנדרש.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, המרדף ערך דקות ספורות, בשעת לילה, כאשר בהכרעת הדין לא נקבע כי באותה עת היו אנשים או רכבים שעברו ברחובות והמרדף סיכן אותם. לפיכך, מדובר על סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה שמצוי ברף הנמוך של העבירה.

כלל מעשיו של הנאשם נעשו כחלק מאירוע אחד, ובהתאם לתיקון 113 יש לקבוע מתחם עונש אחד לכלל העבירות שביצע הנאשם. ההגנה סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל-50 חודשי מאסר בפועל. לטענת ההגנה, מתחם העונש לו עותרת המאשימה איננו עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת.

הנאשם אמנם ניהל הוכחות, אך זאת על-מנת להראות שתוצאות הפגיעה המפורטות בכתב האישום, וכן תיאורים עובדתיים נוספים המופיעים בכתב האישום, כלל לא נתקיימו.

הנאשם הינו צעיר יליד 1984, אין לחובתו עבירות אלימות או רכוש קודמות. הנאשם היה מאורס עובר למעצרו, וכתוצאה מהמעצר ארוסתו עזבה אותו. בהיותו פלסטיני, תנאי החזקתו במאסר יהיו קשים, שכן הוא אינו זוכה לביקורים. לפיכך, יש מקום להקל בעונשו.

אשר לעונש המאסר על תנאי, במסגרת גזר-הדין, לא פורט מהי העבירה המפעילה את התנאי. מדובר בפגם מהותי, אשר אינו מאפשר הפעלת התנאי בהליך דנן.

7. **הנאשם** מסר כי הוא מצטער על מעשיו, תיאר את מצבו הכלכלי הקשה של בני משפחתו, וביקש להקל בעונשו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. בשל הרשעתו של הנאשם במספר עבירות שונות, יש לקבוע תחילה האם ניתן לראות בכלל העבירות שביצע הנאשם אירוע אחד, או שמא מדובר בכמה אירועים המחייבים קביעת מתחמי ענישה שונים.

בענייננו, הן המאשימה והן ההגנה עתרו לקבוע כי כלל מעשיו של הנאשם מהווים אירוע אחד כמשמעות מונח זה בסעיף 40 לחוק, ובהתאם ביקשו לקבוע מתחם ענישה אחד לכלל העבירות אותן ביצע הנאשם.

אף אני סבורה כי כלל העבירות אותן ביצע הנאשם הינן חלק מאירוע אחד מתמשך. ניסיונו של הנאשם להימלט מניידות המשטרה והמרדף שנוהל לאחר מכן נעשו על רקע גניבת הרכב שקדמה למרדף. כלל המעשים בוצעו בטווח זמן של כ-10 דקות. ניתן לומר כי מדובר בתרחיש עובדתי אחד וכי קיים "קשר הדוק" בין העבירות (ראו: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)). לפיכך, אני קובעת כי יש לראות בכלל העבירות אירוע אחד ובהתאם יש לקבוע מתחם ענישה כולל לכלל העבירות.

9. העבירה העיקרית בה הורשע הנאשם הינה עבירת סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה. הערך החברתי העומד בבסיס העבירה הינו הגנה על חיי אדם ועל שלמות הגוף של העושים שימוש בנתיבי התחבורה. לא בכדי ראה המחוקק לקבוע עונש מרבי של 20 שנות מאסר לעבירה חמורה זו.

בענייננו קיימת חומרה יתרה בביצוע העבירה, שכן היא נעשתה בנסיבות של ניסיון הימלטות מרשויות החוק, לאחר גניבת רכב, תוך גרימת נזק של ממש לגופו של מתנדב משטרה בעת מילוי תפקידו.

10. הנאשם נכנס לישראל שלא כדין, ועל אף טענתו כי הגיע על-מנת לחפש עבודה, נראה כי מטרת כניסתו הייתה גניבת הרכב, תוך פגיעה בזכות הקניין של בעליו. הגניבה נעשתה תוך ניתוק מחשב הרכב, דבר הדורש ידע מוקדם. הנאשם ניסה להימלט מרשויות החוק, נסע בפראות ברחובות ראשיים בעיר נתניה, נסע בניגוד לכיוון התאונה והתנגש בניידת בעוצמה, על אף שראה אותה ממרחק, תוך תעוזה רבה.

11. התממשות הסכנה הכרוכה בנהיגתו הפרועה של הנאשם משך דקות ארוכות ברחובות הראשיים של העיר, איננה מפתיעה. הנאשם יכול היה לצפות את הנזק שנגרם למתלונן בענייננו, שכן תאונת דרכים בה נפצע אדם היא תוצאה טבעית הנובעת ממעשיו. לפיכך אף נקבע בהכרעת הדין כי התקיים בנאשם היסוד הנפשי המיוחד שבעבירת החבלה בכוונה מחמירה.

טענת ההגנה כי המאשימה לא הוכיחה כנדרש את הנזק דינה להידחות. בישיבה מיום 19.12.2013, בעת מסירת תשובת הנאשם לאישום, מסר ב"כ הנאשם כי ההגנה מודעת להתנגשות עם הרכב המשטרתי וכן לכך שהשוטר נפגע ונגרם נזק לניידת. למעשה, הנאשם לא כפר בעובדה זו המפורטת בכתב האישום. לפיכך, אני מקבלת את עדותו של המתנדב מעיין בשלב הראיות לעונש לעניין נזקיו במשקל המתאים לכך שהוא לא העיד בשלב הבאת הראיות לאחר שלא הייתה מחלוקת שהוא נפגע. התרשמתי כי מדובר בנזק ממשי אשר מלווה אותו בחיי היומיום.

מדובר באדם נורמטיבי שבחר להתנדב למשטרה בזמנו החופשי ובשל כך, במהלך פעולתו כמתנדב, נפגע באורח לא קל, בלשון המעטה, פגיעה ששינתה את חייו. זאת, בעקבות התנהגותו שלוחת הרסן של הנאשם.

12. מדיניות הענישה המקובלת בעבירה העיקרית בה הורשע הנאשם הינה מחמירה. בע"פ 8421/12 בן חיים נ' מדינת ישראל (29.9.2013) נאמר: "**הפסיקה מייחסת חומרה רבה לעבירה העיקרית בה הורשע המערער - סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה - אשר מעבר לסכנה שמעמידה לחייהם של עוברי אורח, מעידה על זלזול בחוק ובגורמים האמונים על אכיפתו. כמו כן, עבירה זו הפכה שכיחה ביותר במדינתנו ובתי המשפט פועלים כדי למגרה. על רקע זהנקבע בפסיקה רף ענישה גבוה לעבירה זו, אשר עומד על ארבע שנות מאסר בפועל, ובתי המשפט ממשיכים לדבוק בו בשאיפה למגר תופעה מדאיגה זו...**".

רף ענישה זה של 4 שנים עומד על מכונו גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין (ראו: ע"פ 2499/14 אלנבארי נ' מדינת ישראל (5.11.2014)).

13. בעת קביעת מתחם הענישה ההולם את האירוע כולו התחשבתי בשינויים המחויבים בפסקי-הדין הבאים:

א. ע"פ 4967/13 מדינת ישראל נ' אחמד (13.13.2014) - המערער נכנס לישראל שלא כדין, קיבל לידיו רכב גנוב, ונהג בו ללא רישיון נהיגה. משהגיע למחסום ונתבקש לעצור, סטה בפתאומיות לנתיב הנגדי והחל לנסוע בפראות. המערער חצה צומת ברמזור אדום, התנגש ברכב אחר וגרם לפציעה קלה של הנהג שנהג בו. לאחר התאונה נמלט בריצה עד שלבסוף נתפס ונעצר. בית-המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל. על המערער, אשר הודה בביצוע המעשים והינו נעדר עבר פלילי, נגזרו **42 חודשי מאסר** וכן מאסר על תנאי. בית-המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם על העונשים שנגזרו עליו.

ב. ע"פ 5832/13 מדינת ישראל נ' רובין (8.4.2014) - המערער ניסה להתחמק משוטרים שהורו לו לעצור, נסע בפראות ברחובות נתניה, חצה צמתים באור אדום, איבד שליטה על רכבו ופגע באי תנועה. כתוצאה מכך נפצעו שתיים מנוסעות הרכב. נקבע כי מתחם העונש ההולם את עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בנסיבות דנן נע בין 36 ל-60 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, שהודה בביצוע המעשים ונעדר עבר פלילי, נגזרו בבית-המשפט המחוזי 42 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילת רישיון ופיצוי לנפגעות התאונה. בית-המשפט העליון הפחית את עונשו לכדי **36 חודשי מאסר** בפועל, תוך התחשבות בגילו הצעיר ובהמלצת שירות המבחן.

ג. ע"פ 2336/14 ווערי נ' מדינת ישראל (10.12.2014) - המערער ושניים נוספים

גנבו מכונית. המערער נהג במכונית, ולאחר שהבחין בניידת משטרה החל להימלט בנסיעה פרועה שנמשכה דקות ארוכות וכללה עקיפה מסוכנת של כלי רכב, ביצוע פניות פרסה חדות, חציית צומת ברמזור אדום וגרימה לכלי רכב אחרים לסטות ממסלולם. המרדף הסתיים לאחר שהמערער איבד שליטה על הרכב ועלה על המדרכה. למכונית נגרם נזק רב. נקבע כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירות הגניבה נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, וכי מתחם העונש ההולם את יתר העבירות נע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל. על המערער, שהודה בביצוע העבירות והינו נעדר עבר פלילי, נגזרו **40 חודשי מאסר בפועל**. ערעור שהוגש לבית-המשפט העליון נדחה.

ד. ע"פ 7234/13 **אימאם נ' מדינת ישראל** (13.7.2014)- המערער נהג ברכב על אף שרישיונו נפסל, ושוחח בטלפון תוך כדי נהיגה. שוטרים שהיו במקום סימנו לו לעצור, אך המערער האיץ מהירות נסיעתו, נסע בפראות זמן רב בכבישים שונים, עבר בין נתיבים בחדות, תוך שהוא גורם לרכבים אחרים בכביש לסטות מנתיבם או לבלום בלימת חירום. בהמשך חצה צומת באור אדום, ונסע נגד כיוון התנועה. במהלך נסיעתו הפרועה פגע בשני רכבים. המערער הצליח להימלט ונתפס כחודשיים לאחר מכן. למערער עבר פלילי עשיר, הוא ישב במאסרים ממושכים, והעבירות שביצע נעשו כחודש לאחר שחרורו ממאסר. בית-המשפט המחוזי גזר על המערער **54 חודשי מאסר בפועל**. ערעור שהוגש לבית-המשפט העליון נדחה.

ה. ע"פ 5229/12 **אלעסם נ' מדינת ישראל** (7.11.2013)- המערער נהג ברכב ללא שיש ברשותו רישיון נהיגה. שוטר שהיה במקום חסם את הכביש ואותת למערער לעצור. המערער התעלם מהוראות השוטר, נסע בניגוד לכיוון התנועה זמן ממושך, תוך שהוא גורם למספר רב של כלי רכב לסטות מנתיב נסיעתם או לבלום בלימת פתע. בהמשך עלה על אי תנועה, והתנגש בדופן השמאלית של אוטובוס שהיה במקום. על המערער, שלו עבר פלילי מכביד הכולל הרשעה קודמת בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הוטלו **66 חודשי מאסר בפועל**, מאסר על תנאי ופסילת רישיון. ערעור שהוגש לבית-המשפט העליון נדחה.

14. יוער כי הצדדים הפנו לפסיקה נוספת בניסיון לתמוך במתחמי הענישה ההולמים אליהם עתרו. עיון בפסיקה אליה הפנתה ההגנה מלמד כי מדובר במקרים חמורים פחות מהמקרה הנדון בענייננו, בין היתר מאחר ומדובר במקרים בהם לא התממש הסיכון ולא נגרם נזק גוף לאדם כתוצאה מהנהיגה הפרועה. בשים לב לפסיקה המובאת לעיל, נראה כי מתחם הענישה ההולם אליו עתרה המאשימה ראוי יותר, אף אם הוא מחמיר במקצת ביחס לענישה הנוהגת.

15. לאחר בחינת השיקולים השונים שהובאו לעיל, אני רואה לקבוע כי מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע הנאשם נע בין 40 ל- 70 חודשי מאסר בפועל.

העונש הראוי לנאשם

16. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, שקלתי לקולא את גילו הצעיר של הנאשם, שהינו כבן 30 שנים, ואשר עתידו עוד לפניו. הנאשם מגיע ממשפחה שמצבה הכלכלי קשה. תנאי המאסר עבורו, כמי שאינו תושב הארץ, קשים יותר.

17. שקלתי לחומרא את עברו הפלילי של הנאשם, אשר הובא לדין ב-4 הזדמנויות קודמות, וריצה בגין מאסרים בפועל. הרשעתו האחרונה של הנאשם, משנת 2012, נעשתה בנסיבות המזכירות את המקרה הנדון בענייניו, ואולם בענייניו מדובר בהסלמה ובחומרה רבה יותר: הנאשם נהג ברכב ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, וכשנתבקש על-ידי שוטר למסור פרטים, מסר פרטים כוזבים ונמלט מהמקום.

18. הנאשם לא לקח אחריו על מעשיו וניהל הליך הוכחות, תוך שהציג גרסה שנמצאה לא אמינה ומלאת סתירות. הנאשם לא זכאי להקלה לה זכאי מי שהודה והביע חרטה על מעשיו.

19. אשר להפעלת עונש המאסר על תנאי- צודקת ההגנה כי בגזר-הדין בו הוטל המאסר המותנה לא צוין מהי העבירה המפעילה את התנאי. מדובר בפגם מהותי, שכן במצב זה לכאורה אין הנאשם יודע מאילו עבירות עליו לשמור נפשו לבל יופעל העונש המותנה, באופן המרוקן מתוכן את מטרתו ההרתעתית של המאסר המותנה. לפיכך, לא מצאתי לנכון להורות על הפעלת המאסר המותנה.

עם זאת, בקביעת העונש הראוי לנאשם בתוך המתחם, לא ניתן להתעלם מהעובדה שמבחינת הנאשם הוא עבר את העבירות כשהוא יודע שתלוי ועומד נגדו עונש מאסר על תנאי ולא היה בכך כדי להרתיעו.

20. לאחר בחינת השיקולים לחומרא ולקולא ואיזון ביניהם, אני רואה לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 60 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו בתיק זה- 30.4.2012.

ב. 18 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה או עבירת חבלה בכוונה מחמירה תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של גניבת רכב תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ד. 3 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של שהיה בלתי חוקית תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ה. פיצוי למתלונן בסכום של 20,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-5 תשלומים שווים החל מיום 1.3.2015.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן והודע היום ח' טבת תשע"ה, 30/12/2014 במעמד הנוכחים.

רות לורך , שופטת, סג"נ

[פרוטוקול הושמט]

גזר-דין בעניינו של הנאשם 2

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון בעבירה של כניסה לישראל שלא כדין, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.
2. על פי עובדות כתב-האישום המתוקן, הנאשם, שהינו תושב הרשות הפלסטינית, שהה בישראל ביום 30.4.2013 מבלי שהיה ברשותו היתר כניסה ושהייה כדין. בסמוך לשעה 00:30 נסע הנאשם ברכב בו נהג הנאשם 1, ברח' ברנר בנתניה. שוטרים סימנו לרכב לעצור, ובתגובה פתח הנאשם 1 במנוסה באמצעות הרכב, וזאת עד שהתנגש בניידת משטרה.
3. תחילה הועמד הנאשם לדין בגין עבירה נוספת של גניבת הרכב בו נסע, אך סעיף זה נמחק במסגרת הסדר הטיעון. לנאשם 1, אשר עניינו טרם הסתיים, מיוחסות עבירות נוספות, ובהן גניבת הרכב, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, וחבלה בכוונה מחמירה.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה

4. ב"כ המאשימה טען כי הערך המוגן באמצעות עבירת השהיה הבלתי חוקית, זכותה של מדינת ישראל לקבוע את הבאים בשעריה, נפגע בתיקים מסוג זה באופן מלא. פוטנציאל הנזק בעבירה זו הוא גדול, והדבר משתקף במדיניות הענישה הנוהגת. מתחם הענישה שנקבע בפסיקה בתיקים מסוג זה כולל עונש מאסר בפועל לתקופה שנעה בין מספר שבועות למספר חודשים.
5. התובע ציין כי נסיבות ביצוע העבירה אינן ברורות. הנאשם אמנם טוען כי נכנס לישראל לצורך עבודה, אולם תפיסתו בשעת לילה ברכב הנוסע בכיוון היציאה מישראל אינה מתיישבת עם טענה זו.
6. ב"כ המאשימה הפנה לגיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ע/1), ממנו עולה כי לנאשם שתי הרשעות קודמות בעבירת כניסה לישראל שלא כדין מהשנים 2011 ו-2012, כאשר באחד משני המקרים הורשע

הנאשם גם בעבירת רכוש של גניבת רכב. הנאשם שוחרר ממאסרו האחרון כחודש ושבע עובר לביצוע העבירה נשוא הליך זה. לטענת המאשימה, עברו הפלילי של הנאשם וחזרתו על מעשיו זמן קצר לאחר שחרורו ממאסר, מלמדים כי הנאשם אינו מפנים את חומרת מעשיו.

7. בגזר-הדין בת"פ 23153-11-12 (שלום ראשון לציון) מיום 19.11.2012 (ע/2), נידון הנאשם לשני חודשי מאסר בפועל, וכן הופעל עונש מאסר על תנאי לתקופה של שלושה חודשים במצטבר לעונש המאסר. כמו כן הוטלו על הנאשם ארבעה חודשי מאסר על תנאי, כאשר מאסר מותנה זה הינו בר הפעלה בהליך הנוכחי.

8. המאשימה עותרת להטלת עונש מאסר בפועל של חמישה חודשים, וכן להפעלת עונש המאסר על תנאי וחפיפתו באופן מלא לעונש המאסר המוטל בתיק זה. בנוסף עותרת המאשימה להטלת מאסר מותנה משמעותי וקנס כספי.

ב"כ הנאשם

9. ב"כ הנאשם טען כי כניסתו של הנאשם לארץ הייתה לצורך חיפוש עבודה, וכי לאחר שחיפוש זה לא צלח, עלה הנאשם לרכבו של הנאשם 1, משום שזה אמר לו שהוא נוסע עם רכבו של המעסיק שלו חזרה לשטחים.

10. הנאשם נפגע קשות במהלך התאונה שהתרחשה בסיומו של האירוע המתואר בכתב האישום. נגרמו לנאשם פציעות רבות, הוא אושפז בטיפול נמרץ, נזקק לניתוח, וסבל מתסחיף ריאתי. כיום לנאשם נותרה נכות בידו, והוא נעזר בקביים. ההגנה הגישה מסמכים רפואיים מהם עולה המלצה כי הנאשם יעבור ניתוח נוסף (ע/3). לשיטת ב"כ הנאשם, פציעתו של הנאשם, מצבו הרפואי כיום, והנזק שנגרם לו כתוצאה מהאירוע, מחייבים הקלה בעונשו.

11. הסניגור טען כי בעניינו של הנאשם ראוי להאריך את תקופת התנאי העומד לחובתו, ולהענישו בדרך חלופית של הטלת קנס משמעותי. לטענתו, מצבו הרפואי של הנאשם מהווה עילה להארכת תקופת התנאי. מעבר לכך, הנאשם היה עצור בתיק זה במשך חודשיים וחצי, כאשר לאורך תקופה זו היה נתון בטיפול רפואי, וברי כי תקופת מעצרו הייתה קשה מאוד.

12. אשר לעברו הפלילי של הנאשם, הסניגור הדגיש כי לנאשם הרשעה בעבירת רכוש אחת בלבד, וכי בשתי כניסותיו האחרונות לישראל שלא כדין, לא עבר עבירות רכוש.

13. אשר למדיניות הענישה, העונש המקסימלי בגין עבירת הכניסה לישראל שלא כדין הוא שנת מאסר. קיימת פסיקה הקובעת מתחמי ענישה הנעים בין מספר ימי מאסר ועד למספר חודשים, ואולם, לאור פסק-דינו של בית-המשפט העליון ברע"פ 3173/09 פראג'ין (מיום 5.5.2009), סבור ב"כ הנאשם כי מתחם הענישה צריך לכלול רף תחתון של עונש מאסר מותנה בלבד.

14. תיקון 113 אינו עוסק בשאלה מתי יש להורות על הארכת מאסר על תנאי, ומכאן שחלות ההלכות

הקודמות לתיקון, לפיהן מצב רפואי יכול להוות עילה להארכת תקופת התנאי. זאת, על אף שהתיקון אינו רואה בנסיבותיו של הנאשם בעניינו כסיבה לחרוג ממתחם העונש ההולם.

15. הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטענותיהם.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקת בתי-המשפט המחוזיים השונים, אשר קבעו כי מתחמי הענישה החלים בנסיבות דומות לנסיבות תיקן זה נעים בין חודש ל-6 חודשי מאסר בפועל (עפ"ג 41708-07-12 (מחוזי נצרת); עפ"ג 57019-07-12 (מחוזי מרכז); עפ"ג 37323-12-12 (מחוזי תל אביב-יפו)).

16. ב"כ הנאשם הפנה לעפ"ג 11492-01-14 (מחוזי מרכז) מיום 4.2.2014, בו נדחה ערעור המדינה על גזר-דינו של בית-משפט השלום ברמלה, אשר האריך מאסר מותנה אשר היה תלוי ועומד נגד נאשם בעל עבר פלילי מכביד בעבירות שהיה בלתי חוקית, וגזר עליו קנס והתחייבות עצמית. כן הפנה לפסקי-דין נוספים של בתי-משפט מחוזיים, אשר קדמו לכניסתו של תיקון 113, ובהם הוארכו מאסרים מותנים שהוטלו בגין עבירות שהיה בלתי חוקית, בשל נסיבות אישיות קשות של נאשמים.

17. עוד הפנה ב"כ הנאשם לפסקי-דין רבים של בתי-משפט שלום, לרבות לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 113, בהם הוארכו תקופות התנאי שהוטלו על נאשמים בנסיבות, שלפי הנטען, דומות למקרה דנן.

ההכרעה

18. לאחר ששקלתי את טענת הסנגור לפיה מן הראוי להסתפק בימי מעצרו של הנאשם ולהאריך את העונש המותנה התלוי ועומד נגדו, סבורני כי לא ניתן להיענות לעתירה ולהימנע מהפעלת התנאי במקרה דנן.

19. נקודת המוצא בהתאם להוראות סעיף 56 לחוק העונשין, הינה כי ביצוע עבירת התנאי מוביל להפעלת המאסר המותנה, וזאת על מנת להגדיל את כוחו המרתיע של עונש המאסר על תנאי. רק במקרים חריגים, "מטעמים שירשמו", רשאי בית-המשפט להורות על הארכת תקופת התנאי, וזאת אם שוכנע כי בנסיבות העניין "לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי". על פי לשונו של סעיף 56(א) לחוק, תנאי מקדים להארכתה של תקופת התנאי, הוא כי בית-המשפט לא הטיל בשל העבירה הנוספת עונש מאסר.

20. אין במצבו הרפואי של הנאשם כיום כדי להוות עילה להארכת תקופת התנאי. אמנם הוגש מסמך רפואי לפיו קיימת המלצה כי הנאשם יעבור ניתוח נוסף, אולם אין בהמלצה זו כדי להראות כי קיימת דחיפות וחומרה יתרה במצבו הרפואי של הנאשם באופן שיהווה נסיבה המצדיקה סטייה מן הכלל בדבר הפעלת התנאי. זאת, אף בשים לב לאורך תקופת המאסר המותנה, שהינה קצרה יחסית.

יש לזכור כי אלמלא ביצע הנאשם את העבירה דנן, לא היה מעורב בתאונה ולא היו נגרמות לו החבלות והפציעות שנגרמו.

21. יתר על כן, עברו הפלילי של הנאשם, מחייב את הפעלת המאסר המותנה. הנאשם נכנס לישראל שלא כדין בחודש יולי 2011. בעת שהייתו בישראל גנב הנאשם רכב ונהג בו ללא רישיון. בגין עבירות אלה נגזר עליו עונש מאסר בפועל למשך שנה ועונש מאסר מותנה. מספר חודשים לאחר שחרורו ממאסר זה, ובמהלך תקופת המאסר המותנה, עבר הנאשם עבירה נוספת של שהיה בלתי חוקית. על הנאשם נגזר עונש מאסר נוסף, וכן הופעל עונש המאסר המותנה שהיה תלוי ועומד נגדו, במצטבר, כך ששהה חמישה חודשים נוספים בכלא. על אף מקרים קודמים אלה, חלפה תקופה של **חודש ושבוע בלבד** מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, והוא נכנס פעם נוספת שלא כדין לישראל, בשעה שתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה.

22. נראה כי היותו של הנאשם מצוי בתקופה בה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה איננה מונעת מהנאשם מלבצע עבירות של כניסה לישראל שלא כדין. במצב דברים זה, ברי כי אין להורות על הארכת תקופת התנאי, באשר עונש מסוג זה אינו מרתיע את הנאשם.

23. אשר לפסקי-הדין אליהם הפנה ב"כ הנאשם, עיון בעפ"ג 11492-01-14 **הרוש** (4.2.2014) מלמד כי מדובר במקרה חריג ביותר, בו הנאשם שימש תורם כליה לאחותו אשר המתינה לניתוח דחוף. נימוק זה הוא שעמד בבסיס דחיית ערעור המדינה והותרת פסק-דינו של בית-המשפט קמא, אשר הורה על הארכת המאסר המותנה בגין עבירת שהיה בלתי חוקית, על כנו. מעבר לכך, בעת מתן פסק-הדין שהה הנאשם במעצר במשך למעלה מארבעה חודשים.

ברי כי נסיבות חריגות אלה אינן מתקיימות בענייננו. אף ביתר פסקי-הדין של בתי-משפט מחוזיים אליהם הפנה הסנגור, דובר בנאשמים להם נסיבות אישיות חריגות ביותר שאינן מתקיימות בענייננו.

24. אשר לפסקי-הדין של בתי-משפט שלום, מעבר לכך שהם לא מהווים תקדים מחייב, הרי נראה כי נסיבות שונות בגין הורו בתי-המשפט על הארכות תקופת התנאי בעבירת שהיה בלתי חוקית, אינן מתקיימות במקרה דנן. ניתן למנות בין היתר מקרים בהם לנאשמים לא הייתה כלל הרשעה בעבירות רכוש; נאשמים המצויים במצב בריאותי או נפשי חמור במיוחד; ונאשם שהיה מצוי בסופה של תקופת התנאי עת עבר עבירה נוספת. אף אחת מנסיבות אלה אינה מתקיימת בענייננו.

גזירת הדין בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין

25. עסקינן בתיק הנוכחי בעבירה בודדת של כניסה לישראל שלא כדין, ללא עבירות נלוות. כפי שעולה מהפסיקה אליה הפנתה המאשימה, בנסיבות דומות נקבע **מתחם ענישה של בין חודש ל-6 חודשים**, ואני מוצאת כי מתחם זה חל אף בענייננו.

26. כאמור, טען הסנגור כי לאור פסיקת בית-המשפט העליון בעניין פראג'ין, יש לקבוע כי רף הענישה המינימלי בגין עבירה בודדת של כניסה לישראל שלא כדין הינו מאסר מותנה. ואולם, עיון בפסק-דין פראג'ין מלמד כי הוא ניתן בשנת 2009, לפני כניסתו לתוקף של תיקון 113 לחוק; וכי האפשרות להטיל עונש מותנה בלבד בגין עבירת כניסה לישראל שלא כדין, נשמרה שם למצבים חריגים ביותר, או למצבים בהם העמידה המדינה לדין נאשם שנכנס לשטחי ישראל שלא כדין בפעם הראשונה בחייו, לתקופה

קצרה (זאת כאשר הנוהג בעת מתן פסק-הדין היה שכלל אין מעמידים לדין בהתקיים נסיבות אלה) (ר' פסקה כ"א לפסק-דינו של השופט רובינשטיין).

יוער כי גם אם תתקבל בענייננו עתירת ההגנה להורות על מתחם נמוך יותר המתחיל מעונש מאסר על תנאי בלבד, לא יהיה בכך להועיל לנאשם, זאת נוכח הפעלתו של המאסר המותנה.

27. במצב דברים רגיל, נוכח עברו הפלילי של הנאשם, והרשעתו הקודמת בעבירת רכוש בהיותו שוהה שלא כדין בישראל, היה מקום לגזור על הנאשם עונש מאסר ברף הגבוה של המתחם. זאת ועוד, נוכח ההסדר הקבוע בסעיף 58 לחוק העונשין, היה מקום להפעיל את עונש המאסר על תנאי שתלוי ועומד כנגד הנאשם, במצטבר לעונש שיגזר עליו בהליך זה.

28. יחד עם זאת, בשל נסיבותיו הייחודיות של המקרה, פציעתו של הנאשם במסגרת האירוע, וכן נוכח ימי מעצרו של הנאשם בהיותו במצב רפואי קשה, ובשים לב לעמדת המאשימה, אני רואה להטיל על הנאשם עונש של 4 חודשי מאסר בלבד, תוך ניכוי ימי מעצרו בתיק זה.

כמו כן אני רואה להפעיל את עונש המאסר המותנה תוך חפיפה מלאה לעונש המאסר שהוטל בתיק זה. לצד זאת, אני רואה להטיל על הנאשם עונש מאסר על תנאי משמעותי, לבל יישוב וייכנס לישראל בדרך שאינה חוקית. בשים לב לעונש המאסר שנגזר ולתקופת התנאי, אני נמנעת מלהטיל על הנאשם עונש הכולל גם קנס כספי.

סוף דבר

29. אשר על כן, ונוכח מכלול הטעמים המפורטים לעיל, אני גוזרת על הנאשם:

א. מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים.

ב. אני מפעילה את המאסר המותנה בן 4 החודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 23153-11-12 בבית-משפט השלום ברמלה, וזאת בחופף לעונש המאסר שהוטל בפסקה א' לעיל.

סה"כ ירצה הנאשם 4 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו מיום 30.4.13 ועד יום 12.7.13.

מאסרו יחל מהיום.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים שלא יעבור עבירה בה הורשע למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן והודע היום ח' טבת תשע"ה, 30/12/2014 במעמד הנוכחים.

רות לורך , שופטת, סג"נ